

Spiekerskorne

Triangeltips

Bij onze zoektocht naar interessante projecten, bijdragen, lessen op het Internet, kwam de redactie van VONK terecht op de website van TRIANGEL VZW. Deze vzw werd opgericht door Patrick Keysabyl, een onderwijzer die de computer al vanaf 1981 in zijn klas gebruikt, met behulp van zelfgeschreven educatieve programma's.

TRIANGEL VZW wil de computer als educatief instrument promoten in het basisonderwijs en thuis. Ze doet dit onder andere door het ontwikkelen en uitgeven van goed(koop)e educatieve software. De programma's sluiten nauw aan bij het basisonderwijs en zijn didactisch in orde omdat ze geschreven werden door een leerkracht. Bovendien rijpt elk programma eerst maandenlang in enkele klassen, voordat het uitgegeven wordt. TRIANGEL VZW wil bewijzen dat goede educatieve programma's niet duur hoeven te zijn.

Naast het ontwikkelen, uitgeven en verspreiden van programma's geeft TRIANGEL VZW informatie aan leerkrachten door voordrachten, stands op beurzen, de pers en Internet. Op de site van TRIANGEL VZW vinden leerkrachten onder andere heel wat tips over programma's en goedkope apparatuur, links naar andere educatieve sites enzovoort. Onderstaande tips plukten we van de site omdat ze zo interessant zijn voor alle leerkrachten, ook diegenen die (nog) niet op de surfplank staan...

Barbara Linsen
VONK-redactie

Tip 1

In heel wat educatieve programma's moeten letters worden ingegeven. Meestal kan dit enkel met behulp van het toetsenbord. Wanneer kinderen al op vroege leeftijd met twee vingers op het toetsenbord tokkelen, bestaat het gevaar dat ze heel vaardig leren tikken met twee vingers. Op zich niet zo erg zou je denken, maar als de kinderen op late-

re leeftijd met tien vingers leren typen, bestaat de kans dat ze dit vlug opgeven, omdat ze het veel sneller kunnen met twee vingers dan met tien. Zoek daarom steeds naar educatieve programma's waarbij letters ingegeven kunnen worden met behulp van de muis op een klavier dat op het scherm wordt afgebeeld. Heel wat leerkrachten die typeonderwijs geven, zullen je dankbaar zijn.

Tip 2

Op de toetsenborden van de computers in mijn klas, heb ik kleine ronde gekleurde stickers gekleefd. Op de twee *enter*-toetsen (ook die van het numeriek klavier) kleef ik een groene sticker, op de *delete*-toets een rode sticker, en op de spatiebalk een blauwe sticker. Ook op de linkertoets van de muis zit een gele sticker. Als de kinderen bijvoorbeeld niet weten dat ze de *enter*-toets moeten indrukken, kan ik als opdracht geven: 'druk op de groene toets'. Niet alle kinderen begrijpen het begrip *enter*-toets. Met deze gekleurde stickers wordt dit probleem opgelost, zonder dat ik de overeenkomstige toets moet tonen. Bezit je niet-IBM-compatibele computers, dan staat de *enter*- of *deletetoets* niet altijd op dezelfde plaats. Door middel van de kleurencode is er toch geen probleem voor de kinderen, omdat ze weten dat groen *enter* betekent en rood *delete*.

Tip 3

Achteraan staan drie computers in mijn klas. Ik vind het verkeerd om de computer te gebruiken op het ogenblik dat een leerling klaar is met een opdracht. Zo komen alleen de snelle leerlingen aan 'de bak'. Ik werk met een doorschuifstelsel, zonder dat ik dit als leerkracht moet controleren en bijhouden. (We moeten al genoeg gegevens bijhouden...)

Kleef twee boterdoosjes met hun onderkant aan elkaar; de onderste doos krijgt een deksel. In de onderste doos komt ook een gleuf waar naamkaartjes door kunnen. In de bovenste doos zitten de naamkaartjes van de leerlingen uit de klas. Bij de eerste beurt trek ik een naamkaartje uit de bovenste doos en geef dat in stilte aan de overeenkomstige leerling. Die steekt zijn naamkaartje door de gleuf van de onderste doos en komt zo niet meer aan bod tot alle namen

uit de bovenste doos verdwenen zijn. Is die leerling klaar met zijn opdracht, dan trekt hij in stilte een nieuwe naam uit de bovenste doos en geeft die aan zijn klasmaatje. Die steekt zijn naamkaartje door de gleuf ... en zo gaat dat door tot alle namen van de bovenste doos in de onderste zijn verdwenen. Dan verplaats ik weer alle namen van de onderste naar de bovenste doos en alles kan van vooraf aan terug beginnen. Met deze methode weet ik zeker dat iedereen aan bod komt, het kost geen geld en ik verlies geen tijd in het organiseren van de beurten. Is een beurt niet afgewerkt in één dag, dan kan je gewoon verder de volgende dag.

Tip 4

Omdat ik slechts drie computers heb, zitten vaak twee leerlingen samen aan de computer. Dat heeft ook voordelen. Dankzij de computer is er vaak een interessant leerproces tussen de twee leerlingen. De computer is de aanleiding om problemen te gaan verwoorden onder elkaar. We weten dat een probleem verwoorden al voldoende is om het op te lossen. Knappere kinderen helpen ook vaak hun vrienden. Kinderen kunnen soms beter een probleem verklaren dat wij als leerkracht.

Tip 5

Gooi je oude computers niet te vlug weg. Het is voldoende dat je één goed programma hebt voor één welbepaalde computer, om die computer in klas te gebruiken. Het hoeft niet steeds een grafische computer te zijn om goede educatieve programma's in de klas te hebben. Er bestaan toestellen van tien jaar oud (wat in de computerwereld 'hoogbejaarde' toestellen zijn), waar nog heel goede educatieve programma's voor bestaan, die veel beter zijn dan het 'stuff' dat vandaag verkrijgbaar is op cd-rom, bestemd voor een multimedia-pc.

Tip 6

Bezit je verschillende computers, dan is het heel interessant om alle aansluitingen op het net op één grote stekkerdoos uit te voeren. Er bestaan tegenwoordig stekkerdozen van zes en meer aansluitingen. Plaats je nu tussen deze stekkerdoos en de aansluiting op het net een schakelaar, dan kan je al je computers met één schakelaar aanzetten. Merk op dat je een *Windows*-computer nooit zomaar met de schakelaar mag uitschakelen.

Tip 7

Waarschijnlijk heb je ook wel eens een kapotte floppy, ofwel ben ik dan de enige met floppy's waar plots iets mis mee is. Ik bewaar deze kapotte floppy's. Bij het begin van een nieuw schooljaar vertel ik de kinderen altijd dat ze nooit met een floppy mogen spelen, omdat de computer anders niet meer kan 'lezen' wat er op staat. Maar ze mogen dan wel even mijn kapotte floppy's onder handen nemen, zodat ze later niet meer de behoefte voelen om het schuivertje open te trekken en met hun vingers aan de diskette te draaien.

Tip 8

Gebruik niet te veel educatieve programma's in de klas. Het is beter om met enkele degelijke programma's te werken. Kies je voor programma's van dezelfde auteur(s), dan is elk programma vlug gekend door de kinderen omdat de lay-out overal gelijk is. Koop nooit te vlug een programma dat zichzelf het etiket 'educatief' opkleeft. In de commerciële sector zijn er te veel programma's die zich zo noemen, zonder het te zijn. Koop vooraf een demo als het kan, of beoordeel zelf eerst het programma voordat je het koopt.

Tip 9

Tegenwoordig zijn er al heel wat kinderen die thuis een computer bezitten. Ik wijs bij

het begin van een nieuw schooljaar twee kinderen aan als 'computerkids'. Zij mogen dan de computers aan- en uitschakelen op mijn verzoek. Ik controleer natuurlijk wel eerst even of ze dit kunnen. Eventueel krijgen ze een kleine opleiding. Dit is zeker haalbaar met kinderen vanaf zeven jaar en ik vermoed dat jongere kinderen dit ook al kunnen.

Tip 10

Ben je zo rijk dat je in de klas een computer met een klankkaart bezit, dan is het geluid soms heel storend voor de andere kinderen. Dit probleem is gemakkelijk op te lossen met behulp van één of twee koptelefoons. In de handel zijn er al goedkope koptelefoons verkrijgbaar van 80 fr. Koop daarbij een verdeelstekker, zodat je twee koptelefoons op de uitgang van je klankkaart kan installeren, en het probleem is opgelost, zonder dure investeringen.

Tip 11

Bezit je geen geluidskaart, dan is het toch mogelijk om geluid te horen op je computer. In elke computer zit namelijk een klein luidsprekertje. Via een klein programma is het mogelijk om dit luidsprekertje geluid te laten produceren. Het programma heet *Pc-speaker* en is gratis bij Microsoft te verkrijgen. Als je bent aangesloten op Internet, kan je het programma zo downloaden van de site van Microsoft. Dit kleine programma wordt ook gratis geleverd bij alle programma's van *Triangel vzw*.

Tip 12

Klaslokalen zijn vaak stoffige ruimtes. Heel vaak laat de muis het dan ook afweten omdat die door stof zijn werk niet goed kan doen. Het is een goede gewoonte om elk trimester de muis eens af te stoffen. In elke muis zit een balletje; haal het eruit en blaas eens stevig in de holte die vrijkomt. Het

balletje kan je even afvegen met een doekje gedrenkt in brandalcohol en je muis zal waarschijnlijk weer rollen als nieuw. Bij goedkopere muizen breekt er vaak een draadje in het snoer net na de muis. Ken je iemand die met een soldeerbout overweg kan, dan kan een defecte muis zo hersteld worden door het snoertje wat in te korten en terug vast te solderen aan de muis.

Tip 13

Er bestaan tegenwoordiger prachtige programma's waarmee je je agenda kan opmaken, maar eigenlijk kan je met elke tekstverwerker hetzelfde. Ik heb het drie jaar zo gedaan en ik kon mijn agenda even snel 'schrijven' als nu met een speciaal programma. Maak voor elke dag een sjabloon waarop enkel de uren en de vakken staan. Bij het openen van een nieuw document kies je dan het sjabloon dat overeenkomt met de dag die je wilt invullen. Voor elk vak maak je een apart bestand. Zo krijg je een bestand met al je lessen van wiskunde, een ander bestand met die van taal, van wereldoriëntatie, enzovoort. Met behulp van zoeken, kopiëren en plakken, kan je nu eenvoudig bij elk uur de overeenkomstige les invoegen. Ik stelde mijn tekstverwerker zo in dat hij bij het opstarten automatisch alle bestanden inlaadde die nodig waren om mijn agenda in te vullen.

Tip 14

Ik ben geen voorstander van computerklassen, omdat ik vind dat de computer veel efficiënter gebruikt wordt als hij in de eigen klas staat. Beter drie computers in de eigen klas dan twintig in een computerklas. Het gebruik van de computer vraagt een andere vorm van lesgeven: meer individueel en gedifferentieerd dan klassikaal. Als de computer(s) in de eigen klas staan, zijn ze een deel van alle leermiddelen. In een computerklas is iedereen met hetzelfde middel bezig.

Ik denk trouwens dat de verplaatsing naar de computerklas vlug wegvalt, zodat de kinderen helemaal niet meer aan de computer toekomen.

Tip 15

Beslis je toch om een computerklas in te richten, dan valt het echt te overwegen om computers in een netwerk te installeren. Dit is merkkelijk goedkoper dan aparte computers te kopen. Je bezit dan een server en verschillende terminals. Als leerkracht heb je overzicht op alle leerlingen die aan het werk zijn.

Tip 16

Niet alle scholen zijn zo rijk dat ze een computerklas kunnen installeren; zelfs de aankoop van één nieuwe computer is soms niet mogelijk. Tegenwoordig zijn er goedkope tweede- en derdehandscomputers te koop. Wie een beetje aandringt, kan vaak zelfs gratis via de bank of de maatschappij van de schoolverzekering een computer krijgen. Ik zou toch prefereren om minimum een 386 DX- computer aan te schaffen, want die kan *Windows* draaien. Maar zoals ik in tip 5 al schreef: elke computer is welkom als je er tenminste één goed educatief programma kan op draaien.

Tip 17

Geef nooit een computer aan een leerkracht als die er zelf niet om gevraagd heeft. Ik ken scholen waar meer dan de helft van de leerkrachten na zes maanden hun nieuw gekregen computers nog niet uit de verpakking hadden gehaald. Ik kan het ze niet echt kwalijk nemen, want 'men' had beslist dat iedere klas een computer kreeg.

Tip 18

Koop een nieuwe computer steeds in vertrouwen. Goedkoop is vaak achteraf een zure koop. Geef liever iets meer, met de

garantie dat je kan rekenen op een dienst na-verkoop. Ook in de computerwereld heersen tegenwoordig maffiose toestanden met valse en minderwaardige stukken. Zelfs dealers weten soms niet meer wat echt en vals is zonder een echtheidscertificaat.

Tip 19

Ben je op zoek naar een goed(kop)e computer met garantie? In samenwerking met de Vlaamse regering assembleert het bedrijf *EcoPC* tweedehandscomputers tot volwaardige computers voor het onderwijs,

tegen schappelijke prijzen. Bekijk hun website eens voor meer info, misschien kun je zo wel één of meerdere goedkope computers op de kop tikken.

<http://www.ecopc.be/>

Tip 20

Heb je zelf nog een leuke tip rond het gebruik van de computer met kinderen, speel hem dan door, zodat je er anderen ook een plezier mee kan doen. Bedankt bijvoorbaat.

Patrick Keysabyl
Triangel vzw
Klokkeputstraat 117
8800 Roeselare
<http://surf.to/triangel>

T U S S E N D O O R

WAT IS EEN COMPUTER?

*Een computer is zoiets met allemaal vierkantjes met cijfertjes erop,
en als je daar op drukt op die cijfertjes,
dan komen er allemaal lettertjes op,
op dat blauw ... dat bovenste,
dat lijkt zo op een tv.
(EVELIEN, 4 JAAR)*

*Dat heet wel 'het scherm' hè...
Papa kan dat zo heel heel vlug met alle vingers tegelijk.
(HANNELORE, 5 JAAR)*